

نوبت امتحان: (نیم سال اول)		 Enaky.com		امتحان درس: فارسی (۲)									
مدّت امتحان: ۸۰ دقیقه													
نمره		ردیف											
		سؤالات											
		الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)											
		۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:											
		«گفت: بونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. من بازگشتم و این چه رفت، با بونصر بگفتم. سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.»											
۰/۲۵		الف) «را» در جمله «بونصر را بگوی» چه نوع «رای» است؟											
۰/۷۵		ب) کدام جمله در این نوشته، به صورت مجهول به کار رفته است؟ آن را بیابید و به یک جمله معلوم تبدیل کنید.											
۰/۵		پ) در این نوشته، کدام واژه نقش تبعی دارد؟ نوع نقش تبعی را بنویسید.											
۰/۵		ت) نقش واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.											
		<table><tr><td>سخت شاد شد و سجده شکر کرد.</td><td></td></tr><tr><td>در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.</td><td></td></tr></table>				سخت شاد شد و سجده شکر کرد.		در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.					
سخت شاد شد و سجده شکر کرد.													
در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.													
۱		۲- کدام یک از جمله‌های زیر، مرکب است؟ آن را بیابید و پایه و پیرو را نشان دهید.											
		الف) حتی اگر یک جلد کتاب در اختیارم بود، خیلی زود به هدفم می‌رسیدم.											
		ب) تکیه اصلی، روی خواندن و نوشتن بود، اما سعی کردم از درس‌های دیگر هم مطالبی به آنها بیاموزم.											
۱/۵		۳- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.											
		الف) برو؛ اگر به طوع نیاید، به اکراه بگیر و بیاور.											
		ب) خدا داند چه افسرها که رفته											
		ت) در پی‌اش القصه در آن مرغزار											
		ث) وقتی از خانه خاله‌ام باز می‌گشتم، قوز می‌کردم و لکه می‌دویدم.											
۱		۴- نادرستی‌های املائی را در نمونه‌های زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.											
		الف) به رود سند می‌غلطید برهم ز امواج گران، کوه از پی کوه											
		ب) تا خویشتن را ضیعتکی هلال خرد و فراخ‌تر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی گذارده باشیم.											
		پ) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، شمس، ناگزیر دل از قونیه برکند و عظم کرد که دیگر بدان شهر پرغوغا باز نیاید.											
۰/۵		۵- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.											
		الف) از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزله شیر (آقوز- آغوز) بود برای طفل.											
		ب) سپیده فردای گنجه با نهیب و (صفیر- سفیر) گلوله‌های توپ روس باز شد.											
۱		۶- با توجه به سروده زیر، جدول را کامل کنید.											
		«سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»											
		<table><tr><td>ترکیب وصفی</td><td>هسته</td><td>ترکیب اضافی</td><td>وابسته</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>				ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته				
ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته										

۰/۵	ب) کدام قسمت از نوشته آورده شده، به ویژگی سهل ممتنع بودن سبک سعدی اشاره دارد؟ ۸- در هر یک از نمونه‌های گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.)												
۱	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر</td><td>تشخیص</td></tr> <tr> <td>ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم.</td><td>حس آمیزی</td></tr> <tr> <td>پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه</td><td>متناقض‌نما</td></tr> <tr> <td>ت) با بال شکسته پر گشودن هنر است/ این را همه پرنده‌گان می‌دانند</td><td>مجاز</td></tr> <tr> <td></td><td>کنایه</td></tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر	تشخیص	ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم.	حس آمیزی	پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه	متناقض‌نما	ت) با بال شکسته پر گشودن هنر است/ این را همه پرنده‌گان می‌دانند	مجاز		کنایه
الف	ب												
الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر	تشخیص												
ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم.	حس آمیزی												
پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه	متناقض‌نما												
ت) با بال شکسته پر گشودن هنر است/ این را همه پرنده‌گان می‌دانند	مجاز												
	کنایه												
۰/۵	۹- نام پدیدآورندگان هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) روزها (ب) مرصاد العباد												
۲	۱۰- بیت زیر را بخوانید؛ سپس دو بیت بعدی آن را بنویسید. گفتی ز ناز: «بیش مرنجان مرا، برو» آن گفتنت که «بیش مرنجانم» آرزوست												
۰/۵	پ) قلمرو فکری (۸ نمره) ۱۱- در نمونه‌های زیر، مقصود از بخش‌های مشخص شده چیست؟ <table border="1"> <tbody> <tr> <td>در آن دریای خون، در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید</td><td>دریای خون:</td></tr> <tr> <td>هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.</td><td>حفره:</td></tr> </tbody> </table>	در آن دریای خون، در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید	دریای خون:	هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.	حفره:								
در آن دریای خون، در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید	دریای خون:												
هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.	حفره:												
۱	۱۲- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید. الف) سپاه روس مثل مور و ملخ در پهنه شهر پراکنده شدند. ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست												
۰/۵	۱۳- سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید: «می‌گفت، گرفته حلقه در بر / کامروز منم چو حلقه بر در گویند ز عشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی پرورده عشق شد سرشتم / جز عشق مباد سرنوشت کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگر چه من نمانم می‌داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید، گشت خاموش»												
۰/۵	الف) در بیت سوم، چرا مجنون از خداوند می‌خواهد که او را از عشق جدا نکند؟												
۰/۵	ب) منظور از «این قصه» چیست؟												
۰/۵	پ) از نظر مجنون، غایت و نهایت عشق چیست؟												
۰/۲۵	۱۴- بیت «از شبنم عشق، خاک آدم گل شد/ صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» به چه موضوعی اشاره دارد؟												
۰/۷۵	۱۵- با توجه به متن «جنگ با افکار پوسیده، دشوارتر از جنگ رو در روی جبهه‌هاست. لازمه حضور و مبارزه در هر دو جبهه، عشق است. با این تفاوت که در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت.» نویسنده کدام نوع جنگ را دشوارتر می‌داند؟ چرا؟												
۰/۵	۱۶- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید. الف) نه بیگانه تیمار خوردم نه دوست												
۰/۵	ب) از قضای آمده، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردند.												
۰/۵	پ) ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم												
۰/۵	ت) در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کردم.												
۰/۵	ث) و اگر حق، تعالی، را با این قالب، سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.												
۰/۷۵	ج) گو، یارب از این گزاف کاری / توفیق دهم به رستگاری												
۰/۷۵	چ) در آن سیماب‌گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید												

پاسخ آزمون

پاسخ آزمون

نوبت امتحان:
(نیم سال اول)

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

فارسی (۲)

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

- ۱- الف) «را» حرف اضافه (۰/۲۵) ← (به بونصر بگوی). ب) بار داده آید. (۰/۲۵) ← (بار داده شود). تبدیل به جمله معلوم: امیر بار بدهد. (۰/۵) / نامه نبشته آمد. (۰/۲۵) ← (نامه نوشته شد). تبدیل به جمله معلوم: امیر نامه را نوشت ← (امیر نامه را نبشت) (۰/۵) (یک مورد کافی است).
- پ) تب: نقش تبعی (۰/۲۵) - نوع: معطوف (ت) شاد: مسند (۰/۲۵) / تمامی: قید (۰/۲۵)
- ۲- جمله الف: پایه: خیلی زود به هدف می‌رسیدم (۰/۵) / پیرو: حتی اگر یک جلد در اختیارم بود (۰/۵)
- ۳- الف) طوع: فرمان‌برداری، اطاعت، فرمانبری / به اکراه: به زور و ستم کسی را به انجام کاری واداشتن، به اجبار / ب) افسر: تاج و کلاه پادشاهان، صاحب‌منصب / پ) زبونی: فرومایگی، درماندگی / ت) مرغزار: سبزه‌زار، چراگاه، علفزار / ث) لگه: دولا و خمیده با سرعت رفتن، رفتاری بین دویدن و راه رفتن (هر مورد ۰/۲۵)
- ۴- الف) می‌غلطید: نادرست / می‌غلطید: درست (۰/۲۵)
- ب) هلال: نادرست / حلال: درست (۰/۲۵) / گذارده: نادرست / گزارده: درست (۰/۲۵)
- پ) عظم: نادرست / عزم: درست (۰/۲۵)
- ۵- الف) آغوز (۰/۲۵) ب) صفر (۰/۲۵)
- ۶- ترکیب وصفی: یک قطره (۰/۲۵) هسته: قطره (۰/۲۵) / ترکیب اضافی: سرنشتر عشق (یا) رگ روح (یک مورد: ۰/۲۵)
- وابسته: عشق (یا) روح (یک مورد: ۰/۲۵)

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

- ۷- الف) تشبیه: اتاق نظیر همان حجره‌ها کوچک و تاریک بود (۰/۵) / ادات تشبیه: نظیر (۰/۲۵) / مشبّه‌به: حجره (۰/۲۵)
- ب) این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و ... (۰/۵)
- ۸- الف) کنایه (۰/۲۵) (دست گرفتن کنایه از یاری کردن) / ب) مجاز (۰/۲۵) (آب و گل مجاز از جسم) / پ) تشخیص (۰/۲۵) (عقل می‌گوید) / ت) متناقض‌نما (۰/۲۵) (با بال شکسته پرواز کردن).
- ۹- الف) روزها: محمّد علی اسلامی ندوشن (۰/۲۵) ب) مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی (دایه) (۰/۲۵)
- ۱۰- زین هم‌رهان سُست عناصر دلم گرفت / شیر خدا و رستم دست‌انم آرزوست (۱)
- دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر / کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست (۱)

پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

- ۱۱- دریای خون: شفق (۰/۲۵) / حُفره: سنت‌ها، فرهنگ و آداب (۰/۲۵)
- ۱۲- الف) تعداد سربازان روسی زیاد بود. (۰/۵) ب) سفارش به بخشندگی (یا هر پاسخ درست دیگر: ۰/۵)
- ۱۳- الف) زیرا ذات و سرشت مجنون با عشق پرورش یافته بود و سرشته شده بود. (۰/۵)
- ب) راز و نیاز مجنون با خداوند (۰/۵)
- پ) معشوق (لیلی) زنده بماند؛ هر چند عاشق (مجنون) جانش را در راه وصال از دست بدهد. (۰/۵)
- ۱۴- اشاره به آفرینش انسان (۰/۲۵)
- ۱۵- جنگ با افکار پوسیده (۰/۲۵) زیرا در جنگ رودررو با شجاعت می‌توان پیروز شد؛ اما در جنگ با افکار پوسیده، درایت و تدبیر کارسازتر است. (۰/۵)
- ۱۶- الف) هیچ‌کس، نه غریبه و نه دوست، به فکرش نبود و با او غمخواری نکرد. (۰/۵)
- ب) اتفاقاً، سلطان مسعود تعدادی کشتی خواست و ده قایق کوچک آوردند. (۰/۵)
- پ) ما از آغاز آفرینش خود، در عالم معنا و در کنار فرشتگان زندگی می‌کردیم. (۰/۵)
- ت) بدون داشتن استاد و معلّم ادبیّات، با احتیاط به یادگیری ادبیّات پرداختم. (۰/۵)
- ث) و اگر خداوند بلندمرتبه با انسان ارتباطی برقرار کند یا جایگاهی بسازد، در این مکان خواهد بود. (۰/۵)
- ج) (ای مجنون) بگو خدایا، رهایی و نجات از این عشق بیهوده را به من عطا کن (۰/۷۵)
- چ) سلطان جلال‌الدین به موج‌های سفید و ناآرام سند نگاه می‌کرد (که ناگهان) فکر تازه‌ای به ذهنش رسید. (۰/۷۵)